

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

เครื่องมือชำระกิเลส

ก่อนจ้งหัน

พระในพรรษาซึ่งเป็นโอกาสอันเหมาะสมอย่างยิ่ง ไม่มีกิจการงานอื่นใดเข้ามาเกี่ยวข้อง ให้พากันประกอบความเพียรให้เป็นขึ้นเป็นอัน พระพุทธเจ้าและสาวกในครั้งพุทธกาล งานของท่านมีแต่งงานแก้กิเลส ถอดถอนกิเลสทั้งนั้นตลอดมา แต่สมัยทุกวันนี้ งานของพระมีแต่งงานสั่งสมกิเลสความสกปรกโสมม เอาไปแข่งธรรมพระพุทธเจ้าขึ้นโดยลำดับลำดับ ถือมูตรถือคู่อุทธาน่าท้อทั้งแห่ง ท้องคำทั้งแห่งคือธรรมะที่เลิศเลอถูกเหยียบย่ำทำลายลงไปด้วยอำนาจของกิเลสตัวสกปรกนั้นแล เวลานี้หนาแน่นมากในชาวพุทธของเรา ชาวพุทธชาวพระชาวศีลอะไรก็ไม่ว่าและ กิเลสกองอยู่ในหัวใจมันนั้นไม่ได้ดูมองดูขึ้นไหนที่ใด บุคคลใดเพศใด มีแต่เพศกวันเอากิเลสเข้ามาเผาหัวอกตัวเอง ผู้ที่จะชำระกิเลสให้ออกจากใจๆ นี้มีน้อยมาก แทบไม่มี

บางสถานที่บางแห่งพูดว่าชำระกิเลส เขาไม่เข้าใจเลย เพราะกิเลสหนาแน่นมาก ใครก็สั่งสมแต่กิเลส ไปที่ไหนจึงมีแต่ความบ่นอื้อกันไปหมด ด้วยความทุกข์ความร้อน ก็กิเลสเป็นผู้สร้างขึ้นมาจากตนเองนั่นแหละพาชวนชวาย โลกคำว่าชำระกิเลสไม่รู้จะทุกวันนี้ ชาวพุทธชาวพระเรานี้แหละ พระพุทธเจ้ามีแต่งงานชำระกิเลส ไม่ได้มีงานสั่งสมกิเลสนะ พระพุทธเจ้าสอนสาวกตลอดมาถึงพระ เป็นตำรับตำราเป็นแบบเป็นฉบับมาจนกระทั่งทุกวันนี้ มีแต่สอนเพื่อถอดถอนกิเลส ในอิริยาบถต่างๆ สถานที่ต่างๆ มีแต่การสอนเพื่อถอดถอนกิเลสทั้งนั้น ทุกวันนี้กลับตรงกันข้าม ในสถานที่ต่างๆ ที่หลับที่นอนหอมมุ้ง มีตั้งแต่เรื่องความปรนเปรอของกิเลสทั้งนั้น สั่งสมกิเลสๆ แล้วศาสนาเลยไม่มี เอาศาสนามาเป็นโล่บังหน้า ไปไหนก็ศาสนาๆ มีแต่กิเลสเต็มอยู่ในนั้นหมดๆ กิเลสมีอำนาจมาก ท่านทั้งหลายจำให้ดี

ความเพียรจะอยู่ที่สติ สติตั้งให้ติดอยู่กับตัวเองตลอดเวลา กิเลสไม่ค่อยเกิดได้และไม่เกิด ถ้าเพลินสติเมื่อไรกิเลสออกทันทีๆ สติจึงเป็นของสำคัญ เช่น เราบริกรรมคำใดก็ตามติดแนบอันนั้น คำบริกรรมนั้นเป็นสังขาร นี้เรียกว่าสังขารฝ่ายธรรม มีสติธรรมบังคับไว้แล้วกิเลสจะไม่เกิด พอเพลินเมื่อไรสังขารฝ่ายกิเลสจะออกจากใจนั้นแหละ ท่านจึงสอนให้มีสติเป็นสำคัญ ผมก็ไม่ได้สอนหนักแน่นในสติตั้งอย่างเปิดเผยอย่างทุกวันนี้ ทั้งๆ ที่

เจ้าของทำมานั้นเป็นพื้นเป็นแบบเป็นฉบับตลอด สติจึงเป็นของสำคัญมาก นั้นละเรียกว่า ความเพียร เพียรละกิเลส ถ้าไม่มีสติไม่มีผลอะไรเลยนะ ตั้งสติให้ดี จากสติก็สัมปชัญญะ ความรู้ตัวอยู่เสมอ นั้นเรียกว่าสัมปชัญญะ ถ้าสติจดจ่ออยู่กับจุดใดจุดหนึ่ง ท่านเรียกว่าสติ ถ้าชานออกไปเรียกว่าสัมปชัญญะ ก็คือความรู้รอบตัวนั้นแหละ

ผู้ประกอบความเพียรเช่นนี้จะเป็นผู้หวังได้มรรคผลนิพพาน ไม่ต้องบอกก็ได้ เพราะธรรมเหล่านี้ชี้เข้าหามรรคผลนิพพานทั้งนั้น นอกจากนี้แล้วเหลวไหลๆ วันนี้พูดเท่านั้น ให้พากันตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติความพากเพียรอย่าให้ย่อหย่อน วัตินย่อหย่อนไม่ได้เรา บอกแล้ว เห็นพระแก้ว กังๆ เช่อๆ ซ่าๆ หรือเป็นพระขุนนางด้วยแล้วไล่หนีทันทีเลย พระขุนนาง เข้าใจไหม พระขุนนาง ฟังไม่ได้นะ กับสายตาของธรรมนี้ขัดกันมาก เป็นข้าศึกกัน มากทีเดียว แต่กิเลสมันชอบ เข้าใจ ให้พร

หลังจ้งหัน

ทองคำจะมอบวันที่ ๑๙ นี้ มอบคราวที่แล้ว ๑๐ ตัน เอ้าพูดตรงๆ คราวนี้ ๑ ตัน เป็น ๑๑ ตัน นอกจากนั้นยังจะค่อยไหลซึมมาอีก ๆ ไหลซึมมาเรื่อยๆ เราก็เก็บไว้ตามเดิม ได้มากได้น้อยค่อยเก็บไว้ พอหลอมก็หลอม จนกว่าจะพอมอบเมื่อไรเราก็มอบเอง มอบ คราวต่อไปนี้จะมอบในฐานะลูกศิษย์กับอาจารย์ไปยื่นให้ เอ้า เทียง(เทียน) ได้ทำอะไรก็ไป มอบให้เท่านั้นเลย ไม่ได้มีพิธีต้องอะไรแหละ เพราะเศษจากส่วนใหญ่แล้ว คือส่วนใหญ่ก็ นี้ละ ๑๐ ตันกับ ๑ ตัน ที่จะมอบคราวนี้ ๑ ตัน นี้ส่วนใหญ่ นอกจากนั้นเรายังคิดว่าทองคำ จะค่อยไหลซึมเข้ามาเรื่อยๆ เราก็เก็บไว้ๆ พอหลอมก็หลอมเอาไว้ พอมอบเมื่อไรเราก็ มอบ เอาไปยื่นให้เขาเลย หรืออย่างหนึ่งให้เขามาหาแล้วมอบให้เขาเลย แบบฐานะลูกศิษย์ กับอาจารย์ ส่วนบุคคลๆ มันจะมีอยู่ จะมาอยู่เรื่อยๆ จะให้ขาดทีเดียวไม่ขาดแหละ

กับอีกจุดหนึ่งสุดท้าย เวลาเผาหลวงตาบัว ทองคำจะได้อีกจุดหนึ่ง คือเวลาหลวงตา บัวตาย การเผาศพหลวงตาบัว จตุปัจจัยไทยทานที่พี่น้องชาวไทยทั้งหลายได้มาบริจาคมาก น้อยนี้ ให้จัดคณะกรรมการเก็บรักษาอย่างเข้มงวดกวดขันในปัจจัยเหล่านี้ ไม่ให้ไป สู่ยุ่ยส่ายเลย รวมแล้วซื้อทองคำเข้าสู่คลังหลวงทั้งหมด นี้สำหรับปัจจัยในงานเผาศพเรา ซื้อทองคำเข้าสู่คลังหลวงทั้งหมด เราจะเผาด้วยไฟ เพราะไฟเป็นประโยชน์สำหรับศพ เงิน เป็นประโยชน์สำหรับคนที่มีชีวิตอยู่ เราจะทำเป็นครั้งสุดท้าย นี้บอกไว้ค่อนข้างตายตัว เพราะพินัยกรรมเราก็เขียนไว้เรียบร้อยแล้ว จะเป็นไปตามสิ่งนี้

แม้ศพเราจะถูกเผาในสถานที่เช่นไรก็ตาม แต่พินัยกรรมใหญ่กว่าอยู่ตลอด สถานที่ เช่นไรพินัยกรรมต้องติดตาม ให้ปฏิบัติอย่างนี้ตลอดไป เราพูดจริงๆ ศพเราเลยเป็นของ

ไม่ค่อยแน่นอน อาจจะเคลื่อนย้ายไปไหน ที่จริงเราทำเมรุไว้เพื่อเผาที่หน้ากำแพง มันอาจไม่แน่นอนก็ได้ จะไปเผาไหนก็ตาม ส่วนจุดปัจจัยไทยทานที่พี่น้องทั้งหลายนำมาบริจาคในงานเผาศพเราเนี่ย เราตั้งกรรมการไว้เรียบร้อย เก็บรักษาให้เข้มงวดกวดขัน แล้วนำไปซื้อทองคำทั้งหมดเข้าสู่คลังหลวงเลย ที่จะให้สร้างหุรุษุ หราๆ ฟุๆ ฟาๆ นั้นห้ามไม่ให้ทำ เงินทั้งหมดไม่ให้ไปหุรุษุ หราๆ ฟุฟ้า ตกแต่งอย่างนั้นอย่างนี้ ประดับประดาศพ คนตายประดับหาวะไรก็มันตายแล้ว ก็ทำตามสภาพของมัน แต่สิ่งที่จะเป็นประโยชน์ เงินทองข้าวของที่อยู่ในงานนั้นก็แยกออกไปทำประโยชน์เท่านั้นเอง ไปตกแต่งหุรุษุฟุฟุอย่าทำให้เห็นนะ ของเราเนี่ยจะไม่ให้มีอะไรเลย หีบศพเท่านั้นใส่ ตั้งไว้เลย

นี่เราก็บอก หากว่าจำเป็นจริงๆ เพราะเรื่องราวมันเกี่ยวข้องกับเราเนี่ย มันทำให้ศพเราเนี่ยจะไม่แน่นอน ตายแล้วนี้อาจจะถูกเอาไปไหนก็ได้ ก็คิดว่าถ้าไปก็ไม่ไปที่อื่นแหละ จะเข้ากรุงเทพ กรุงเทพเราก็บอกว่า ให้เอาศพเราไปมอบไว้สวนแสงธรรม เอาขึ้นไปไว้ที่นั่นอย่ามาตกแต่งอะไรหุรุษุฟุฟ้า มีอะไรใครมาบริจาคตั้งคณะกรรมการเก็บไว้ๆ รักษาไว้พอถึงวันงานแล้วที่นี้ เผาที่ไหนก็เผา ยกไปเผา นี้อย่างอนุโลม เรายังว่าอนุโลมอยู่นะ ถ้าตามหลักความเป็นจริงแล้ว ตายแล้วเอาเสื้อพันใส่ตุ้มเข้าไฟ ไม่เอาเข้าไฟจะโยนที่ไหนก็ไปเถอะ ของทิ้งแล้วเอาไว้ทำไม ของดีเราเอาแล้ว

แต่นี้เราอยู่ในโลก โลกมีสมมุติ โลกมีสูงมีต่ำ เราก็อนุโลมลงเพียงแค่นั้น นอกจากนั้นโลกจะเหี้ยมธรรม ธรรมก็ไม่มีความหมายอะไรเลย เพราะฉะนั้นจึงแยกไว้สำหรับธรรมบ้าง สำหรับโลกบ้าง อย่างศพเราที่ว่าตายนี้จะได้เผาที่นี้ จะไปเผากรุงเทพเราก็สั่งไว้เลยแหละ ให้เอาไปมอบไว้ที่สวนแสงธรรมอย่างสงบๆ ไม่ให้หุรุษุฟุฟ้า เอิกเกริกเฮฮากินเหล้าเมายาอยู่ในงานศพของเรา อย่าให้มี อาศัยศพนี่ละ ศพนี้สำคัญมากนะ เอาไปตั้งไว้ที่ไหน วงเหล้าสุรายาเมา การพนันขันต่อ จะเต็มอยู่ในนั้นหมด เราเคยเห็นมาแล้วจนดูไม่ได้ สำหรับศพเราอย่าให้มีนะ จึงบอกว่าจำเป็นจะไปกรุงเทพแล้ว ให้เอาไปมอบไว้ที่สวนแสงธรรมเลย ไม่ให้ใครไปยุ่ง

ใครมาบริจาคมากน้อยก็สั่งไว้แล้ว ให้จัดคณะกรรมการเก็บรักษา ถึงวันก็เผาเลย นี้เรียกว่าอนุโลมแล้ว เป็นธรรมล้วนๆ แล้วอะไรจะสะดวกยิ่งกว่าธรรม ใ้ยุ่งเหยิงวุ่นวายมีแต่เรื่องกิเลสนั่นแหละไม่ใช่เรื่องธรรม ทำให้ยุ่งตลอด

เมื่อเช้านี้ก็พูดถึงเรื่องสติปัญญาประกอบเป็นความเพียรชำระกิเลส นี่ก็พูดเน้นหนักออกมาเรื่อยๆ แล้ว คำว่าชำระกิเลส โลกชาวพุทธเราจะไม่เคยได้ยินได้ฟังด้วยซ้ำนะ ชำระกิเลสชำระอย่างไร แก้กิเลสแก้อย่างไร มีแต่เรื่องสั่งสมกิเลสทั่วโลกสงสาร แล้วผลของมันก็

คือกองทุกข์จะไปหมดทั่วโลกดินแดน ส่วนการชำระกิเลส คือกิเลสเป็นตัวมหากัณฑ์ ตัวยุ่งเหยิงวุ่นวาย ชำระกิเลสชำระอย่างไรไม่มีใครพูดนะ

แม้แต่พระเรานี้บวชเข้ามาแล้ว อุปัชฌาย์มอบเครื่องมือชำระกิเลส เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ มันมองดูผมของมันหรือเปล่าไม่รู้จะพระนะ เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ อยู่ในตัวของพระ หัวของพระ มันได้มองหรือเปล่า หรือยศถาบรรดาศักดิ์ สมุห์ ไบฎีกา พระครู เจ้าฟ้าเจ้าคุณ สมเด็จ เขยิบไปหมดก็ไม่ทราบ นี่พวกสกปรกที่วานี้ เขยิบ เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ที่เป็นเครื่องมือทันสมัยฆ่ากิเลสอยู่ในจุดนี้ นับแต่พระพุทธเจ้าลงมาถึงอุปัชฌาย์มอบให้ มันมีเหลือหรือเปล่านั้นไม่รู้ในพระเรา ว่าเกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ เป็นยังไง แม้แต่อุปัชฌาย์ที่สอนกุลบุตรก็ไม่สนใจกับกรรมฐาน ๕ ซึ่งเป็นเครื่องชำระกิเลส มันไม่สนใจ เพราะฉะนั้นจึงได้พูดว่าความเพียรชำระกิเลส ชำระอย่างไรชำระกิเลส มีแต่สิ่งที่กั้วเข้ามาซึ่งเป็นเรื่องของกิเลสทั้งนั้น ไม่มีชำระกิเลส

อย่างที่พูด เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ พระทุกองค์ได้รับทุกองค์เลย ไม่มีเว้นแม้องค์เดียว อาวุธที่พระพุทธเจ้าทรงสอนให้ พอเสร็จแล้วนี้ไล่เข้าไปในป่าในเขา รุกขมูล เสนาสน์ นิสุสาย ปพพชฺชา ตตฺถ เต ยาวซีว อุตฺสาโห กรณียโธ ท่านทั้งหลายบรรพชาอุปสมบทแล้ว ให้ไปอยู่รุกขมูลร่มไม้ ในป่าในเขา ตามถ้ำเงื่อมผา หรือป่าช้าป่ารกชัฏ ซึ่งเป็นสถานที่เหมาะสมกับการประกอบความพากเพียรชำระกิเลสออกจากใจ ไม่มีสิ่งรบกวน จงพากันอยู่และบำเพ็ญในสถานที่เช่นนั้นตลอดชีวิตเถิด นุ่นของเล่นเมื่อไรพระพุทธเจ้าบอก ให้ถอดสำห่ออยู่และบำเพ็ญในสถานที่เช่นนั้นตลอดชีวิตเถิด

ขนาดนั้นมันยังไม่มองเสียงพระพุทธเจ้าเลย มันยังเอากิเลสเข้าไปทับหัวพระพุทธเจ้าอีก บวชมาแล้วเป็นบ้ากับโลกกับสงสาร วิ่งหายศหาลาภหาชื่อเสียงในความเคารพนับถือ ไปทางโลกทางสงสารเสียหมด ไม่ได้มาเป็นความเคารพนับถือในธรรมตามที่พระองค์ทรงสอนไว้ เพราะฉะนั้นโลกถึงร้อน ธรรมดาพระเราร้อนเมื่อไร หลักเดิมมาพระไม่มีความเดือดร้อน ไม่ก่อความเดือดร้อนสำหรับพระนะ ไปที่ไหนพระนี่จะเป็นเหมือนน้ำดับไฟ สงบระงับ ไม่ก่อเรื่องก่อราว มีแต่สงบระงับในเรื่องราวทั้งหลายที่เกิดขึ้นมากน้อย ทำความสงบต่อเรื่องนั้น ๆ ให้สงบลง เท่ากับน้ำดับไฟ นี่ละพระพุทธเจ้า พระสงฆ์สาวกท่านดำเนิน

เบื้องต้นท่านระงับท่านก่อน เอน้ำดับไฟในองค์ของท่านก่อน แล้วหาสถานที่เหมาะสมไปอยู่ เรียกว่าเป็นแนวรบ รบกับกิเลส ท่านก็บอก เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ นี้เป็นเครื่องแผดเผากิเลสให้เหือดแห้งไปจากใจ กิเลสมันเกาะหรือหลุดที่ตรงนี้แหละ ก็สอน

ไว้แล้ว แล้วไล่เข้าป่า มันกลับตาลปัตรแล้วเวลานี้ มีกรรมฐานที่ไหน ว่าเอาเฉยๆ แหม อำนาจของกิเลสสำคัญมากนะ เพราะฉะนั้นการชำระกิเลสจึงไม่ทราบว่าจะชำระยังไง เพราะมีแต่การสั่งสมกิเลส ไม่มีการชำระกิเลส มีแต่การสั่งสมๆ ทั่วโลกดินแดน การชำระกิเลสท่านว่ายังไง ศาสดานี้เป็นต้นสกุลแห่งการชำระกิเลส มหาภัยอยู่ที่กิเลส กิเลสอยู่ที่ใจของสัตว์ พระองค์สอนลงตรงนี้ ศาสดาก็บำเพ็ญลงตรงนี้ แก่ตรงนี้ เสร็จแล้วก็สอนพระโดยลำดับลำดับตาม

การสอนพระนี่ครั้งพุทธกาลเป็นขั้นๆ ค่อยเปลี่ยนมาเป็นลำดับ คือผู้มีความเคารพ เลื่อมใสมาบวช บางทีสำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้วบวชก็มี บวชแล้วค่อยบำเพ็ญเพื่อสำเร็จ มรรคผลนิพพานเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาก็มี ท่านจึงวางไว้เป็นตอน เวลาพระองค์ทรงบวชก็ว่า เอหิภิกขุอุปสัมปทา ท่านจงเป็นภิกษุมาเถิด ธรรมเรากล่าวดีแล้ว แต่ผู้ที่ยังไม่พ้นจากทุกข์ก็บอกว่า จงประพฤติพรหมจรรย์เพื่อความพ้นทุกข์เถิด ท่านพูดที่แรก เอหิภิกขุอุปสัมปทา เป็นภิกษุแล้วนั้น เอหิภิกขุอุปสัมปทา เธอจงเป็นภิกษุมาเถิด ธรรมเรากล่าวดีแล้ว ผู้ที่ยังไม่สิ้นกิเลสพระองค์ก็ทรงบอก จงประพฤติพรหมจรรย์เพื่อพ้นจากทุกข์ไปเรื่อยๆ ผู้ที่พ้นแล้วก็ว่า เธอจงเป็นภิกษุมาเถิด ธรรมเรากล่าวดีแล้ว เท่านั้นพอ เป็นภิกษุเต็มองค์แล้ว

หลังจากนั้นมาก็บวชด้วย ไตรสรณคณณ์ สรณะคือถือพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ นี่แล้วก็ไปบวชโดยสมบูรณ์ เป็นขั้นๆ มา หลังจากนั้นมาแล้วจนกระทั่งทุกวันนี้มีมอบให้สงฆ์บวช เรียกว่า ญัตติจตุตถกัมมอุปสัมปทา นี่เป็นวาระสุดท้ายพระสงฆ์บวชแบบนี้มาตลอด ครั้งที่ ๑ เอหิภิกขุอุปสัมปทา ครั้นต่อมาถึงสรณะ ครั้งที่สามเป็น จตุตถกัมมวาจา คือสวดญัตติแล้วสวดอะโรสามหน ท่านเรียกว่า จตุตถ ๔ อย่างพระสงฆ์สวดคำบวชนี้เป็นวาระที่สี่

พอบวชแล้วก็สอนมอบเครื่องมือให้เพื่อชำระกิเลส เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ บอกสถานที่ให้ รุกขมูลเสนาสน์ บอกสถานที่ไปชำระกิเลสเรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ โอวาทข้อนี้ละไม่ได้ อุปัชฌาย์องค์ใดถึงไม่ชอบขนาดไหนต้องได้นำมาสอนกุลบุตรผู้บวชจนกระทั่งทุกวันนี้ แต่ศาสนาก็ถูกกิเลสเหยียบย่ำเข้าไปๆ คำว่าชำระกิเลสจะไม่ได้ยินแล้วนะเวลานี้ การสั่งสมกิเลสมันคล่องตัวทุกคนๆ เลย การชำระกิเลสไม่มี แบบพระพุทธเจ้าสาวกทั้งหลาย พระทั้งหลาย ตลอดผู้สร้างความคิดทั้งหลายท่านชำระกิเลสๆ นี้จะไม่มีแล้วนะต่อไป กิเลสเหยียบแหลกหมดเลย เพราะฉะนั้นกองทุกข์จึงมีมาก เพราะกิเลสตัวสร้าง

ทุกข์สิ่งสมถ์ขึ้นทุกวัน ต่างคนต่างสั่งสมขึ้นในตัวของตัวเอง ทุกข์ก็เกิดขึ้น เมื่อมากเข้าก็เผากันได้สบายๆ

พระครั้งพุทธกาลท่านบวชมาเพื่อชำระกิเลสทั้งนั้นเลย บอกสถานที่เรียบบ่อยๆ ไล่เข้าป่าๆ ท่านจึงเรียกว่าอรัญวาสี เป็นชื่ออันหนึ่งนะตั้งเฉยๆ คือพระที่อยู่ในวัดป่าหรือที่ป่า และคามวาสี พระที่อาศัยอยู่ใกล้หมู่บ้านและกลางหมู่บ้าน เช่นสร้างวัดกลางบ้านก็ได้ คำว่าคามวาสี เขตที่เป็นอรัญวาสีก็เคยพูดแล้ว ห่างกัน ๑ กิโลเมตร จากหมู่บ้านไปถึงสถานที่วัดหรือที่พักของพระนั้น ๑ กิโลเมตร นั้นเรียกว่าอรัญวาสี สั้นกว่านั้นเข้ามาก็เรียกคามวาสี ไม่นับถึงกิโล ย่นเข้ามาๆ ก็เรียกคามวาสีทั้งนั้น แม้ตั้งอยู่ในกลางบ้านก็ว่าคามวาสี มีสองอย่าง แต่ทางคามวาสีนี้ไม่เคยได้ยินพระพุทธเจ้าท่านชมเชยสรรเสริญ ให้ทำความอุทิศสำคัญอยู่ในบ้านเหมือนอย่างในป่านะ

ในป่าอยู่รุกขมูลร่มไม้แล้วยังไม่แล้ว ในป่าในเขายังไม่แล้ว ยังให้ทำความอุทิศสำคัญพยายามอยู่และบำเพ็ญในสถานที่เช่นนั้นตลอดชีวิตเถิดนูนนะ อันนั้นไม่มี แต่เกิดขึ้นมา ยังไงท่านก็ไม่บอกสาเหตุเอาไว้ ว่าแต่มีวัดป่า วัดบ้าน คามวาสี อรัญวาสี เท่านั้นเอง ใครจะไปฉลาดยิ่งกว่าศาสดา ผู้ที่มีนิสัยชอบสูงต่ำต่างกัน ไม่เป็นความเสียหายท่านก็อนุโลมตามออกจากป่าอยากจะอยู่วัดบ้าน อยู่ใกล้บ้านใกล้เมืองก็ไม่เห็นไปสร้างความชั่วช้าลามกอะไร มันอยู่กับคน สถานที่ไม่ได้สร้าง พระไปอยู่ดีอยู่แล้วไม่สร้างความเสียหายท่านก็ไม่ว่าอะไร คงจะเป็นอย่างนั้นนะ คงจะ เพราะท่านไม่ได้ชี้แจงอะไรไว้ มันหากมีวัดป่าวัดบ้านมาตั้งแต่ดั้งเดิม เป็นคู่เคียงกันมา เดิมแท้เป็นป่าเลยเถียว ต่อจากนั้นก็วัดบ้านแทรกเข้ามา อยู่ไม่ถึงกิโล หดเข้ามาก็อยู่ได้ๆ จนกระทั่งอยู่กลางบ้านก็ได้ แต่เรายังไม่เห็นเข้าไปอยู่ในตลาด กระตูดูกหมูกระตูดูกวัวก็ได้ ยังไม่ได้ยินเท่านั้น

อันไหนส่วนที่มันตำมันเร็ววะ อันนี้จำนวนมากมาย เมื่อมากเข้าก็กลายเป็นอำนาจป่าเถื่อนขึ้นมา เหยียบของจริงเข้าไปอีก เลยกลับกลายเป็นตำหนิติเตียนพระป่าพระเขาไปเรื่อย ๆ อย่างปัจจุบันนี้ก็ได้ยินว่า พระที่อยู่ในป่าเป็นพระวิกลจริตไปแล้ว เห็นไหมละ ตัวนี้มันตัวสำคัญมันได้เรียนกรรมฐานจากพระพุทธเจ้ามาแล้วของเล่นเมื่อไร มันยังมาเหยียบหัวพระพุทธเจ้า เหยียบพระสงฆ์สาวก เหยียบพระทั้งหลายได้ลงคอจนกระทั่งปัจจุบันนี้ มันหน้าด้านขนาดไหน

พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในป่าเพราะบำเพ็ญอยู่ในป่า แล้วสอนสาวกทั้งหลายให้อยู่ในป่าทั้งนั้นๆ เรื่อยมาจนกระทั่งถึงทุกวันนี้ สอนสืบนี้ก็ รุกขมูลเสนาสน์ ไล่เข้าป่าเลยนะ พระองค์ใดบวชเข้ามาต้องถูกไล่เข้าป่าทั้งนั้น ชี้แจงบอกสถานที่บำเพ็ญของพระซึ่งสละทุก

สิ่งทุกอย่างแล้ว สมควรแก่การที่จะไปอยู่ในสถานที่เช่นนั้น ท่านบอกว่า รุกขมูลเสนาสน์ ให้อยู่ตามรุกขมูลร่มไม้เป็นที่หนึ่ง แล้วในป่าในเขา ตามถ้ำเงื่อมผา อัฟโภกาสอะไรก็แล้วแต่ ที่แจ่ง เช่นไปอยู่ในภูเขาเป็นหินดานกลางแจ่งนี้มี พระกรรมฐานท่านเคยปฏิบัติอยู่แล้ว อยู่กลางแจ่ง อัฟโภกาส นี้ก็มีในธุดงค์ ๑๓ เหมือนกัน ท่านสอนให้ไปอยู่อย่างนั้นต่างหาก ท่านไม่ได้สอนอย่างอื่น มันก็บินเข้าไปตื้อด้านเข้าไป มีหน้าซำกลับมาเหยียบหัวพระพุทธเจ้า ว่าพระอยู่ในป่าเป็นพระวิกลจริตไปแล้ว เห็นไหมละมันหน้าด้านไหมพระองค์นี้ เป็นองค์ไหนนะที่มันเก่งๆ อยู่เวลานี้ เหยียบหัวพระพุทธเจ้ากับเหยียบหัวใจประชาชนชาวพุทธทั่วโลกดินแดนอยู่เวลานี้คือใคร มันหน้าด้านไหมพระองค์นี้นะ พิจารณาซิ

ตัวไหนที่เขาว่ารำลือ มันรำลือแบบหน้าด้าน ไม่ได้รำลือความดีงาม ถ้ารำลือความดีงาม พระพุทธเจ้าเองเป็นองค์ศาสดา ประทับและบำเพ็ญอยู่ในป่าจนกระทั่งวันนิพพาน สอนพระสงฆ์ทั้งหลายให้อยู่ในป่าทั้งนั้นๆ ไม่ได้สอนให้อยู่ในบ้านนะ บ้านมันมีมาแทรกทีหลัง ให้พระอยู่ในป่า แล้วกลายเป็นพระอยู่ในป่าวิกลจริต ถ้าวิกลจริตก็วิกลจริตมาจากพระพุทธเจ้าโน่น มันหยาบขนาดไหนพระประเภทนี้ฟังซินะ มันเลยพระไปแล้วมิใช่หรือนั้นเลยพระก็ลงรกรกนั้นแล้วจะไปไหน

อวดไปไหนประสานน้ำลาย อวดไม่ถูกต้อง ต้องพูดมีเหตุมีผลมีหลักมีเกณฑ์ซึ่งในฐานะเราเป็นครูเป็นอาจารย์ สอนโลกต้องสอนโดยความเป็นธรรม อย่าเอาสิ่งที่เป็นฟืนเป็นไฟมาเผาศาสนา เผาหัวใจของโลก ไม่สมควรอย่างยิ่งที่สอนอย่างนี้ ผิดมากทีเดียวไม่ใช่ผิดเล็กน้อย กระเทือนจิตใจประชาชนชาวพุทธเรามากมาย เฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในป่าซึ่งเป็นความถูกต้องๆ ดีงามแล้ว ก็มีแต่ไปโค่นพระพุทธศาสนาให้จมลงในส้วมในถ่านในหมูบ้านในตลาดกระดุกหมูกระดุกวุ้นนั้นแล โคนลงมาอยู่ที่นี้แหละจะผิดอะไรไป มันเลวอย่างนี้แหละหัวใจเลว

อย่าเอามาพูดเรื่องชั้นนั้นชั้นนี้ เป็นสมุห์ ไบฎีกา ปลัด พระครูพระคณ เจ้าฟ้าเจ้าคุณ สมเด็จ มันเอามาตั้งเฉยๆ แล้วส่งเสริมกิเลสให้เหยียบย่ำทำลายศาสนาซึ่งเป็นของแท้ของจริงให้ฉิบหายลงไปโดยลำดับ อย่างทุกวันนี้เป็นพระที่มีแต่ชื่อเสียงอย่างนี้ทั้งนั้น ตั้งแล้วกลับมาทำลายพระพุทธเจ้า บวชเข้ามาแล้วแทนที่จะหาอรรถาหารธรรมเพื่อมรรคเพื่อผลตามทางศาสนา กลับบวชมาแล้วเสาะแสวงหาแต่ยศแต่ลาภเรื่องโลกามิส ซึ่งเป็นเรื่องของโลกของสงสารเรื่องสกปรกโดยถ่ายเดียว ไม่ได้สนใจกับศีลกับธรรมเลย ที่บวชมาแล้วเอาผ้าเหลืองแหละเป็นเครื่องมือหากิน ผ้าเหลืองเป็นพระเป็นเครื่องมือหากิน หน้าทีการงาน

ของพระไม่มี มีแต่หน้าที่สกปรก การงานของพระไม่มี หน้าที่สกปรกเต็มตัวอยู่ในพระนั้น เป็นอย่างนั้นนะเวลานี้ศาสนา ฟังเอา เราเอาหลักเอาเกณฑ์มาพูด

เรื่องพระแล้วจะไม่มีใครที่ต้องติได้เลย นอกจากเทวทัตต้องติได้ ขนาดพระพุทธเจ้า ยังต้องติได้ ถ้าเป็นผู้จะมีเจตนาหวังดีแล้วไม่มีทางต้องติ ที่องค์ศาสดาทรงสั่งสอนและพา อยู่พำบำเพ็ญมาแล้วถูกต้องถึงามสุดยอดแล้ว ไปตำหนิหาอะไร ไม่มีทางตำหนิถ้าไม่ยก ทำลายตัวเอง ประกาศความเลวร้ายของตัวเองให้โลกได้เห็น ว่าเลวกว่ากองขี้ไปแล้วเท่านั้น ไม่มีอย่างอื่น มีเท่านั้นละวันนี้ เอาแค่นั้นไม่เอามาก พูดพอสมควรแล้ว แล้วมีอะไรอีกล่ะ

ผู้กำกับ จากหนังสือพิมพ์ พิมพ์ไทย คอลัมน์วิจารณ์ธรรม วันศุกร์ที่ 13 ส.ค.47

หัวข้อว่า

นตฺถิ โลกํ รโห นาม ปาปกมฺมํ ปกฺกพฺพโต

ความลับของผู้ทำบาปไม่มีในโลก !

หลังจากกรอบ "วิจารณ์ธรรม" ลงบทความเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการโหดในพุทธ มณฑล อันเป็นพุทธศาสนสถานอันศักดิ์สิทธิ์ของพุทธศาสนิกชน ซึ่งเชื่อว่าเป็นการชำระ แค้นของพระฝ่ายหนึ่งต่อพระและฆราวาสอีกฝ่ายหนึ่ง ยังผลให้พระระดับผู้นำมีอบต่าง ได้รับการแต่งตั้ง ให้เป็นคณะที่ปรึกษาคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชกั้นถ้วนน้า กับฆราวาสอีกคนหนึ่งที่เกี่ยวข้องก่อให้เกิดเหตุสลดใจก็พาได้ดิบได้ดี โดยได้รับการแต่งตั้ง ให้ขึ้นเป็นที่ปรึกษาส่วนตัวด้วยอีกคนหนึ่ง

จากนั้นเสียงโทรศัพท์สั่งจองเทปวีซีดี ภาพบันทึกเหตุการณ์ที่เป็นความลับของคน ชั่วก็ดังเข้ามาแทบไม่ขาดระยะ หมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อขอชมภาพเหตุการณ์อัน เลวร้ายนี้ก็คือหมายเลข 0-4023-4482 ตัวเจ้าของเขายินดีแจกจ่ายให้ฟรีโดยไม่คิดสตางค์

นตฺถิ โลกํ รโห นาม ปาปกมฺมํ ปกฺกพฺพโต ความลับของผู้ทำบาปไม่มีในโลก !

ถึงแม้ฝ่ายพระผู้ก่อการร้ายจะใช้วิธีข่มขู่ผู้เปิดโปงแผนอุบายฯ โดยออกอากาศใน รายการธรรมะมั่วทางสถานีวิทยุกระจายเสียงของทางราชการ แต่ก็เชื่อว่าคำข่มขู่ นั้นจะทำให้ เราต้องยุติการเสนอข้อมูลปกปิดที่เป็นความจริงได้ เราเป็นสื่อมวลชน มีหน้าที่สื่อความ เป็นไปในสังคมให้ประชาชนได้รับทราบด้วยความเป็นธรรม เราจึงมิได้เกรงกลัวต่อคำข่มขู่ ของพระรูปนั้นหรือรูปไหน ๆ ทั้งนี้ เพราะเราเชื่อว่าความลับย่อมไม่มีในโลก ดังพุทธพจน์

ขอเรียนให้ท่านผู้ชมได้พึงทราบว่า สังคมไทยปัจจุบันนี้กำลังตกอยู่ในยุคของความ ปลิ้นปลอกหลอกลวง นักการเมืองที่ประชาชนทั้งหลายอุทิศส่่าห้ลงคะแนนเลือกเอาเข้ามา บริหารประเทศ เขากำลังมองประชาชนอย่างเรา ๆ ท่าน ๆ ว่าเป็นจำพวกโง่เง่าเต่าตุ่น เขาจึง

พูดจาด้วยคำเท็จหลอกหลอนประชาชนให้หลงเชื่ออยู่ทุกเมื่อเชื่อนั้น ขอให้จดจำหน้าและชื่อแซ่กันเอาไว้ นักการเมืองคนไหนมันหักหลังประชาชน การเลือกตั้งครั้งหน้าขออย่าไปเลือก

อย่าให้มีโอกาสเข้ามาแพร่พันธุ์ชั่วได้อีกต่อไป !

คนเลวจำพวกนี้กำลังทำลายพุทธธรรม ด้วยคนทำดีกลับไม่ได้ดี แต่คนทำชั่วซ้ำเลวทรามกลับได้ดี ได้รับการเสนอรายชื่อเลื่อนสมณศักดิ์กันทั่วหน้า พระรูปหนึ่งที่ได้รับเลื่อนขึ้นเป็นชั้นเทพใครๆ ก็รู้ว่าเป็นระดับผู้บังคับบัญชากลุ่มมีอบที่เข้าไปก่อความชั่วซ้ำเลวทรามในพุทธมณฑล เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2547

กับพระอีกรูปหนึ่งซึ่งในอดีตเคยเป็นอันธพาลตั้งอยู่ในย่านจังหวัดสระบุรี พระรูปนี้คือผู้บัญชาการให้กลุ่มมีอบก่อระยาชำระแค้นให้กับพระอาจารย์ของตน เมื่อการชำระแค้นประสบความสำเร็จ (รุมตีกบาลนายทองก้อนได้) จึงได้รับการปูนบำเหน็จให้ได้เลื่อนขึ้นเป็นชั้นเทพ เลื่อนชั้นข้ามหัวพระผู้ใหญ่ผู้มีอาวุโสมากกว่านับเป็นสิบ ๆ รูป

พระทั้งสองรูปนี้แหละครับ ที่นั่งบัญชาการรบ (ชำระแค้น) อยู่ในสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หลังจากกลุ่มมีอบได้รุมตีรุมย่ำนายทองก้อนเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงโผล่ร่าง "ต่อห่มเหลือง" ออกมาให้เห็นทางด้านประตูห้องทำงานของพล.ต.ท.อุดมเจริญ !!

ภาพในวีซีดี สามารถเห็นได้อย่างชัดเจนว่า พระนิสิตที่เข้าร่วมพิธีกรรมเถื่อนกับกลุ่มมีอบได้ซึ่งแผ่นป้ายมีข้อความว่า "มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย" ย่อมแสดงให้เห็นว่าแผนชำระแค้นของพระในวันนั้น เป็นผลงานชั้นโบแดงของมหาวิทยาลัยฯ ดังนั้นการพิจารณาปูนบำเหน็จความชอบจึงไม่พ้นไปจากผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

อนาคตของพระพุทธศาสนาในภายภาคข้างหน้า ลูกหลานเหลนของเราก็ได้กราบไหว้บูชาพระที่ชั่วซ้ำเลวทรามมากกว่าที่จะได้กราบพระสงฆ์ผู้เป็นพระสุปฏิปันโน

ชาวพุทธควรจจะเลือกไหว้พระกันได้แล้ว ??

ณ. หนูแก้ว

หลวงตา เขาชี้แจงหมดแล้ว ก็ไม่มีอะไรนั้นแหละชัดเจนทุกคนแล้ว อ่านตามนี้ นี่เป็นความจริงล้วนๆ เขาแสดงออกมาอย่างนี้

ผู้กำกับ ปัญหาธรรมะทางอินเทอร์เน็ตครับ

คนที่ ๑ ถาม ขณะนั่งสมาธิ เมื่อจิตว่างและรวมกัน เหตุใดจิตจึงหมุนๆ เป็นวงล้อ เสมือนจิตจะหลุดออกจากร่าง ไม่ทราบว่าจะควรจะปฏิบัติอย่างไรต่อไป ควรจะปล่อยไปตาม จิตให้ออกหรือควรจะหาทางระงับจิตอย่างไร

หลวงตา จิตมันหมุนก็อย่าปล่อยความรู้ ต้องมีสติอยู่ตรงกลาง อยู่กับความรู้นะ อาการของความหมุนมันจะระงับลงไป ถ้าความรู้ไม่ไหวไปตาม ถ้าความรู้หลงไปตามมันจะ แสดงเรื่อยไป ถ้าความรู้ตั้งไว้มีสติบังคับอยู่นี้เรื่องทั้งหลายจะสงบเข้ามา เข้าสู่ปรกติคือ ความรู้ เข้าใจหรือ นี่แหละที่ระงับเรื่องเหล่านี้มีเท่านั้น แล้วมีอะไรอีกล่ะ

ผู้กำกับ คนที่ ๒ ถาม ปรกติหลานใช้พุทโธอยู่ประจำในการทำสมาธิ แต่ปรากฏว่า เวลายืนเดินนั้นนอน หลานมักจะคิดฟุ้งซ่าน จำเป็นต้องใช้คำภาวนาลงท้ายด้วยคำว่า หนอ เป็นประจำจึงจะสงบขึ้น ขอรบกวนมีสการองค์หลวงตาได้โปรดสงเคราะห์หลานด้วย ว่าการ ปฏิบัติธรรมดังกล่าวถูกหรือผิด หรือควรจะปรับปรุงประการใดเจ้าคะ

หลวงตา ถูกต้องแล้วถ้าให้อยู่ในจุดเดียว จะเป็นหนอก็ได้ เป็นพุท เป็นธรรม เป็น สงฆ์อะไรก็ได้ เป็นธรรมเหมือนกัน ให้อยู่ในจุดเดียวจิตจะไม่ฟุ้งซ่าน จิตฟุ้งซ่านคือจิต เผลอไม่มีสติ มันปรุงของมันออกเต็มเหนี่ยวๆ นี่ก็เลสออกไหลออกตลอด อย่างที่ว่าน้ำตา ร่วงนั้นคืออำนาจของสติไม่มี ถูกมันตีเอาแหลกๆ มีแต่กระแสของกิเลสคือความคิดความ ปรุงออกตลอดเวลา สติระงับไม่ได้ๆ เรียกว่าหงายหมาเข้าใจไหม นี่เวลากระแสของกิเลส มันออกมารุนแรง สติไม่มีความหมาย เพราะฉะนั้นจึงเรียกว่าหงายหมา เข้าใจหรือ ถ้าสติ ดีอันนี้ก็จะค่อยระงับลง สติมีขึ้นปิดปั๊บไม่ให้ออกๆ เข้าใจ? เท่านั้นแหละ

โยม กราบเรียนถามปัญหาธรรมะ

ถาม เวลาผมหลับตานั่งสมาธิแล้วมีรูปคนอยู่ที่หน้าผากครับ

หลวงตา หน้าผากก็หน้าผากคน มันก็อยู่ด้วยกันนั่นแหละจะเป็นอะไรไป เอา เท่านั้นแหละ เอาพุทโธไว้กับหน้าผากดูซินะมันจะเปลี่ยนไปไหนหน้าผากคนนะ เท่านั้นแหละ

โยมอินโดนีเซีย สำหรับหนูกินมากกินน้อยไม่เกี่ยวแล้ว นอนมากนอนน้อยไม่ เกี่ยวกับภาวนา แล้วแต่คนอื่นจะพูดอะไรแล้วแต่คนอื่นจะชอบไม่ชอบ แต่ว่าหนูภาวนาได้

หลวงตา เออเนี่ยไปตามพวกที่เขาไม่เคยภาวนาเขาก็ทำได้ เข้าใจไหม (หัวเราะ)

โยมอินโดนีเซีย ถ้าหนูภาวนาบางที่ไม่ถึงครั้งนาทีสมาธิมาแล้วเจ้าคะ หนูไม่บังคับ ไม่อะไรมันเป็นเองมันเป็นอัตโนมัติ รวดเร็วมากไม่ถึงครั้งนาที หลังจากนั้นเปลี่ยนเป็น ระยะๆ หนูขอโทษที่พูดภาษาไทยไม่ค่อยชัด หลวงตาไม่ต้องห่วงหนูฟังหลวงตาสอน

ธรรมะหนูเข้าใจ หนูทำได้เป็นเองค่ะ จิตนี้ไม่ยึดไม่ติดกับร่างกายแล้ว จิตไม่เป็นอะไรแล้ว ไม่ยึดไม่ติดกับร่างกายแล้ว ร่างกายเป็นอสุภะหรือสุภะจิตไม่สนใจแล้ว ไม่เฉพาะตัวเอง แม้ผู้อื่นหนูก็ไม่สนใจ

หลวงตา ถูกต้องแล้ว ก็จิตนี้มันปล่อยเข้าไปโดยลำดับๆ แล้วมันจะออกไปหาคว้าอะไรอีก ตั้งแต่ส่วนหยาบเข้าไปถึงส่วนละเอียด ส่วนละเอียดคือนามธรรม ความคิดความปรุงสัญญาอารมณ์ภายในจิตส่วนหยาบ ส่วนกลาง ส่วนละเอียด ส่วนหยาบก็คือวัตถุร่างกาย มันปล่อยเข้าไปโดยลำดับๆ จนกระทั่งเข้าถึงจิตกับอารมณ์ที่เกิดกับจิตเท่านั้นแหละ จากนั้นหมด แน่ะ มันก็เป็นชั้นๆ ไปอย่างนั้นแหละ ให้พิจารณาอย่างนั้นแหละ ถูกต้องแล้ว

โยมอินโดนีเซีย อันนี้บังคับไม่ได้ เห็นร่างกายแล้วก็เปลี่ยนเป็นจิต อันนี้ไม่สนใจ สนใจจิตมากกว่าร่างกายค่ะ หนูเข้าใจจนใจจ้ง ทุกขัง อนัตตา ทุกสิ่งทุกอย่างต้องเปลี่ยน อันนี้เป็นธรรมะจากของมันเป็นเองเจ้าค่ะ หนูรับได้หนูเข้าใจ ถ้าหนูไม่เข้าใจไม่ยอมรับก็เป็นทุกข์ แต่หนูเข้าใจหนูรับได้ แต่ว่าอันนี้ไม่มีเจ้าของ จิตนี้ไม่เป็นเจ้าของร่างกาย บางทีเหมือนตายแล้ว ตั้งอยู่อย่างนี้ไม่รู้สึกอะไรอีกเหมือนตายแล้ว หนูเข้าใจว่าร่างกายหนูตายแล้วไม่เกิดอีกเจ้าค่ะ ทำไมไม่เกิดเพราะไม่มีอุปาทานกับร่างกายแล้ว

หลวงตา มีเท่านั้นหรือ ให้อยู่ดีเยี่ยมมันจะเป็นบ้านน้ำลายนะ (หัวเราะทั้งศาลา) ฟังทุกแง่นี้ะเอาละ มีเท่านั้นแหละพูดอะไรมาก มันย่นเข้าๆ มันก็หดเข้าไปๆ จะไปพูดอะไรมากมาย

โยมอินโดนีเซีย หนูตั้งใจปฏิบัติเจ้าค่ะ

หลวงตา เข้าท่า คือคนหนึ่งพูดด้วยความตั้งใจดูดีมีในจิตใจออกเรื่อยๆ คนหนึ่งเป็นผู้ฟัง แล้วผู้ฟังอย่างหลวงตานี้มันเหนื่อยด้วย เดี่ยวจะตีปากเอาเข้าใจไหม เราอยู่ที่ออกมานี้ออกมาเพราะอะไรรู้หมดแหละ อย่างเราขึ้นไปพึดกับพ่อแม่ครูจารย์มัน ฟังซินะ ก็อย่างนั้นแล้ว

ต่อไปนี้จะให้พร อัจฉิต์ ปตฺถิต์ ฯ

รับฟังรับชมถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงทางอุดร FM 103.25 MHz

และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงจากสวนแสงธรรม FM 103.25 MHz